

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Ludovici Schönleben, Carnioli Labacensis, SS.
Theologiae Doctoris, Protonotarij Apostolici,
Archi-Diaconi Carnioliae Inferioris. Horae Subsecivae
Dominicales. Sive Discursus Sacri De Tempore ...**

Cum quadruplici Indice I. Discursuum. II. Locorum Sacrae Scripturae. III.
Rerum & Verborum. IV. Historiarum & Mythologiarum

Pars Aestiva Et Autumnalis A Pentecoste Usque Ad Adventum. - Annexis
aliquot Panegyricis Academicis.

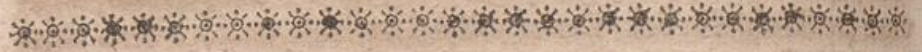
Schönleben, Johann Ludwig

Salisburgi, 1676

VI. Panegyricus funebris Illustrissim. adolescentis Michaelis Adami
Baptistæ Comitis ab Althan. fol. 474. Ap.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47093](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47093)

issimum Doctorem, sapientissimum Consiliarium, nisi dixissem, Joannem Augustinum nihil dixissem. A tot honorum punctis unica tantum Mors ultima linea rerum duci potest. Quam quia ego celer nimium Apelles penicillo meo ita duxi, ut possit non unus Protogenes suam feliciter superinducere nihil Dixi.

PANEGYRICUS FUNEBRIS

ILLUSTRISSIMO ADOLESCENTI
MICHAELI ADAMO
BAPTISTÆ,

S. R. I. Comiti ab Althan

Principi Juventutis Academicæ

Dictus Viennæ Austriæ Anno 1648.

Cerbum est parentare, cui pro velle non possis, inhumanum cui pro posse non velis. Ubi ad facultatis arbitrium voluntas flectitur, officium citra inhumanitatis periculum non exercetur. Sed gravioris delicti se reum facit qui minus vult, cum minus potest. Funebria iusta solvimus Academi *Principi Juventutis*, nuper Rhetori jam ut speramus Oratori, & pro Domo sua & pro nobis. Officij mœsti genus meruit rara virtus, indixit affectus. Hæc uni mihi demandata est Provincia, sed operosum est celebrare Panegyri quem nec vivum, colere pro merito quisquam po.

potuit, nec flere defunctum, Frustra ego mihi operæ pretium polliceor, & jejunos Orator, & consumptis iam lacrymis ineptus ad luctum, ubi aliorum non modo animi, sed etiam oculi in suo munere desperarunt. Quid quod communem omnium vestrum causam agere debeam, non meam privatam : difficile est suo se exsolvere debito, temerarium velle alieno. Ad lacrymas tamen reos provoco : Et si mihi de Illustrissimi Juvenis virtute non licet loqui eximie, eximie tamen sentire concessum est. Ad lacrymas inquam pietatis in Principem Juventutis stipendia, ad quas suo exemplo nos cœlum provocavit. Nam quo tempore citabatur ad divinum Consistorium Academicus noster, tenui matutini rosis lapsu distillavit, quasi lacrymas nobis sufficeret, quas ex nobis æquales meritis non possemus effundere. Sed suspectus hic instructor est, qui aliud docet, aliud agit. Cœlum nos flere docet ; lætatur : lacrymas in funere nobis præscribit, proscribit sibi : Thesaurum nostrum tollit, auget suum : hortum nostrum nobilissimo flore viduat, exornat Paradisum. Verùm facile cœlo ignoscimus : sine pluvia occumbere non debuit, tam serenum Juventutis Academicæ sydus. Autumnum declinare in exitum mors recordata, quod crevisse sciverat in horto nobile decerpit pomum. Maturum certe fuit, & dignum pro quo certaret non Dearum Trias, sed Cœlum & Terra. Certavit citra discrimen jurgij. Pronuntiavit supremus arbiter, & terræ corpus, cœlo animam jussit restitui. Nullum hinc metuat Troia nostra excidium, suâ sorte contenta terra est, sua cœlum. Nos verò Academici amisimus *Michaëlem Adamum Baptistam S. R. I. Comitem ab Althan*, Juvenem Illustrissimum ; verè Illustrissimum quarumcunq; comparatione virtutum. Non relego Annales maiorum, morum æstimo integritatem : quanquam & inde copiosa mihi messis caderet laudationis. Amisimus *Michaëlem*. nomen Angelicum non debebatur terris. Amisimus *Adamum*,

sed non exclusum est Paradiso, quia nunquam violatorem innocentiae. Amisimus *Baptistam*, quo inter Academicos non furretis maior. Vos ipsi fatemini, qui vobis de magnitudine suspecti estis. Denique amisimus (quod plures meretur lacrymas, quam possimus vel solliciti impendere, vel commoti sperare) amisimus vivum exemplar virtutum omnium. Sancta veritas! nihil nihil alienum à Te scripsit Illustrissimus Juvenis ex Michaëlis commilitonibus, cum scripsit defuncto compendiosum elogium. *Angelicam egit vitam, humilis fuit, exemplo praevit alijs, errantes instruxit: denique ut paucis complectar verbis Angelus fuit in omnibus actionibus.* Circum habeo definitum: campum non ingrediar, ne ingrediar Labyrinthum. Quanquam hic ipse circus omni campo mihi spatiosior est, ut cogar in illo circulum quaerere, & parvis labris ingentem delibare virtutem. Quid de Angelica puritate dicam? Ex ungue Leonem, expugno Herculem divinitate. Juveni nobili joco puellae cuiuspiam solum nomen obijcanti, cum etiam cogitationes eius à gynaeceo abhorrent, in Græcensi sacrario piè sacrilegus generosum infregit colaphum. Quid de pietate & frequentissimo sacramentorum usu? Deum sub panis speciebus velatum nec ad cancellos, nec ad subsellia, ut ceteri, acclinatus, de plana humo, sponte nudatis genibus adorabat. Quid de libera illa & fructuosa pariter errantium correctione, cum versaretur inter juvenes, velut Censor in Romano confessu? Palam non semel reprehendit fucato praetextu suam colorantes malitiam. Quid de amorum conciliatrice morum suavitate, & simul penè dixerim Catoniana gravitate? Versabatur juvenis inter senes velut Augustinus cum Ambrosijs, Alipius cum Augustinis: inter juvenes velut Cassianus cum Dorotheis, Benedictus cum Mauris. Quid de illa nunquam satis de praedicanda patientia, quam vel in extremo morbo pientissimis suspirijs testatam fecit: *Benedictus* (exclamavit non semel) *Benedictus Deus,*

Deus, quod banc mihi dederit infirmitatem. Quid de illius coniunctissima cum Deo voluntate? Rogatus si optio daretur mori ne mallet an vivere? respondit: *In sinceritate cordis vellem quod Deo placeret.* Quid de heroico mundi contemptu? Jam votis adstrictus anulum aureum Illustrissimæ parenti restituit, adjecitque: *Auro non amplius utar.* O dignissimas voces æternitate! ò aureas gnomas! Quid dicis juvenis integerrime? *Non amplius auro!* Imo iam primo radiare auro incipies cum aureos tuos mores cælo inferens auro splendor emicabis. Nimirum ad hæc Te Tua impellebat animi modestia, & profunda infra omnes commilitones demissio, quam qui velit digno penicillo depingere, annos sibi optet, aut quantum Tumetipse merebaris ætatem. Plura Academici, solent in alijs conquiri facinora, ut vel uni sufficiant Panegyrico; in *Michaële Adamo Baptista* singula fuerunt tam magna, ut plurimis esse possent Panegyricis argumenta. Vivit, vivit adhuc in animis & oculis omnium nostrum; imò in lacrymis velut speculari crystallo relucet profundissima nobilissimi juvenis demissio, qua neminem videbatur se inferiorem, omnes superiores agnoscere; ita mediastinos ac plebeios æquè ac nobilissimum quemq;, non amore solum prosequeretur, sed honore. Quoties vidimus cum infimæ fortis juvenibus suavissimè conversantem, eorum salutis procurandæ studio, & illis non rarò deferre, quos nobilitas cœtera vix oculo dignari solet. Quoties vidimus in Oratorio Sodalitij ad Præsidis pedes in genua provolutum, palàm erratorum suorum veniam (si quæ tamen admisit) non sine animorum nostrorum motu petijssè. Quid verò commemorem, quod insignia illa animi ornamenta, pulcherrimarum virtutum actus (Deus bone quantas participatæ divinitatis opes!) quantum potuit incrustare laboraverit, & occulere. Sed quod soli accidit cum se non potest intra nubes ita abscondere, quin aliquando per rimas prodat, ita Illustrissima

in Illustrissimo Juvene virtus, quo magis celabatur, hoc gratiosius promicabat : reddebatq; Michaëlem velut solem à nube & Eclypsi gratiorem. Quid quod commendabili planè ignorantia, & multis præferenda scientijs virtutes multas habuerit, quas vel tales non agnoverit, vel agnoscere ex demissione noluerit, quasi jam ita traxisset in assuetudinem, ut naturam induerent ; seq; tantum iam didicisset infra alios demittere, ut in se non se amplius sed alium contemplaretur. Non errasti Angelice juvenis : Angelum quippe circumtulisti in tuo corpore : *Angelus fuisti in omnibus actionibus*. Contractione ad modestiam, extensione ad actus heroicarum virtutum. Familiare illi sive in scholis sive in templo neglectis Nobiliorum subsellijs reliquæ accenseri turbæ ; & illorum semet collocare in numero, è quorum numerosè non esse, gravissimè non semel indoluit. Et porrò ut talis etiam ab alijs æstimaretur ingeniosè contendit. Cum enim nomen suum subscriberet (quod ipsi in Scholastico penso vidimus) parerga omnia nobilitatis, & magnorum nominum phaleras rescindebat : ut nisi nosses, plebeium putares. Poterat subscribere. *Michaël Adamus Baptista S. R. I. Comes ab Althan* : at prætermittis cæteris solum scribebat : *Michaël Althan*. Non errasti Angelice Juvenis. Michaël Angelicum nomen, satis expressit quis esses : *Angelus fuisti in omnibus actionibus* : O virtutem ut raram in tam nobili sanguine, ita summis æquè ac infimis suspiciendam ! illis ut imitentur, his ut sapiant ad sobrietatem. Sed obruit me domesticæ submissionis magnitudo, convertor ad peregrinam. Loquatur nobile illud literarum emporium, Loquatur Athenæum Græcense. Scio quod acerbissimas nuntius, qui Michaëlem nobis ereptum retulit, ingenti illic mœrore affecerit universos. Scio quod cladi nostræ velut suæ, imò & suæ, maximopere ingemiscant. Nempè & illis rari exempli norma erepta est. Lugeat defunctum quem suspexere vivum : & fortè nec
tunc

tunc cohibuerunt lacrymas, cum tenellum nobilissimo natum sanguine, ad omnem virtutem factum, ad summa omnia natum adolescentem, vel poenali sacco velatum qua nodosis flagellis in tenerum saevire corpusculum, qua sub gravi cruce penè collabascere; vel scopis armatum (efflitim postulata ab arbitris licentia) palam inspectantibus Academicis aream Academicam everrere; vel in schola infima inter Elementariorum risus genibus flexis poenam aliquam postulare viderunt. Deum immortalem quam vel unica sui abiectio copiosam mihi exhibet materiam, ut cogar non Michaëlis funeri sed nostro dolori parentare. Succisum tam nobile, ferax, amœnum, illustre germen mortis falce lugendi potius, quam ludendi est argumentum. Emeritus Rhetor candidatus Philosophiæ, quem Mortis non timet *Ergo*, è circulo ad centum abiit, è terra ad cœlum. Ita feliciter in uno termino omnes terminos comprehendit. Si cadaver saccus est: iam mors eius in sacco est, in cœlo vita. Beatus sanè, quia medium tenet, è Peripatetico factus Pytagyricus perpetuum sibi indixit silentium: quia conclusit in *Forma*, sed iam vel maximè loquitur, nunquam alios facundior: facto nos monet, cum sedere non vult ad Cle-anthis lucernam; meliorem esse in cœlo Philosophiam ubi est *æterna sapientia & lux æterna*, quam in terra ubi est *Logica* per anagramma *caligo*. Auditus sæpius è theatris & exedris, non sine gratia, non sine majestàte, nec sine applausu, nec sine lacrymis. Egit semper benè, nunc optimè, & suam conclusit fabulam: quia commodo suo, plausum date; quia damno nostro, dolete. Exspectavit tamen donec Pax sanciretur Germaniam. Possumus nunc, quod pridem nulli licuit sine veri discrimine dicere: *Requiescat in Pace*. Diem ipse sibi scripserat, & horam septimæ Novembris septimam, ut peroraret in *Congregatione Mortuorum*. Timuit illum mors ferire, ne profanaret Sabbathum Marianum Rectoris Maria-
ni,

ni, sed ipse, ut sanctificaret sabbathum *Requievit à laboribus suis. Requiescat* ergo innocentissima anima *in Pace* nostra, eique exoret constantiam: *in pace sua* eiusque fruatur æternitate. Ego verò ut meo defungar munere, quod non nemo de suo Belgio, veriùs dicam de Michaële. Juventus Academica Urbis Viennensis cœlum est, cœli huius sol *Michaël*. Juventus Academica Urbis huius annulus est, annuli huius gemma *Michaël*. Juventus Academica Urbis huius oculus est: oculi huius pupilla *Michaël*. Juventus Academica Urbis huius Paradisus est; Paradisi huius delitium est *Michaël*. An me infelicem! quid dico est? non est, sed fuit. Odiosum hoc dissyllabum, & rem nobis & spem abstulit felicitatis. Nescio enim an habitura sit aliquando posteritas, quem Michaëli possit componere; illud scio retroacta tempora vix habuisse.

DIXI.

INDEX